

Nr 35

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 14:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Genom en den 31 mars 1967 dagtecknad proposition, nr 112, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden och protokoll hållet i lagrådet, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 14:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o) och 14:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

2:o) mål om beslut — — — — —
 mål om tillämpning av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m., av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppborrdsväsendet m. m. i vissa städer eller av lagen om skyldighet för vissa städer att bidra till statsverkets kostnader för domstolsväsendet;

— byggnads uppförande;
 mål om tillämpning av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m., av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppborrdsväsendet m. m. i vissa städer, av lagen om skyldighet för vissa städer att bidra till statsverkets kostnader för domstolsväsendet eller av lagen om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst;

¹ Senaste lydelse av 2 § 2:o) se 1966: 210 och av 2 § 14:o) se 1965: 749.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

mål enligt barnavårdslagen, — — — om bidragsförskott;

14:o) mål om inmutning — — — — — sådan ledning;

mål om vägrat tillstånd till utövande av hotell- eller pensionatrörelse eller skiljande från fortsatt utövande av sådan med vederbörligt tillstånd idkad rörelse, om förbud mot vidare utövande av hotell- eller pensionatrörelse, som efter anmälan må bedrivas, om skydd mot eldfara i hotell och pensionat;

mål om tillstånd eller förbud enligt hotellförordningen eller om skyldighet enligt förordningen att utse föreståndare;

mål om förbud för — — — — — andra personalstiftelser;

Denna lag träder i kraft, såvitt avser ändringen i 2 § 2:o), den 1 juli 1967 och i övrigt den 1 oktober 1967.

Departementschefen

Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, följande.

1. Statsverket svarar för kostnaderna för pensioneringen av personal som har övergått från kommunal till statlig tjänst med anledning av att staten har övertagit ansvaret för polisverksamheten samt vissa städers ansvar för domstols-, åklagar-, exekutions- och uppbördsverksamhet och förvaring av häktade. Enligt lagen den 16 december 1966 (nr 681) om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst skall kommun bidra till statsverkets kostnader för pensioneringen till den del pensionerna grundar sig på tjänstetid före övertagandet. De bidrag som kommunerna enligt lagen skall erlägga står i relation till de kostnader för löner, som ingår i grundbeloppen enligt 8 § lagen den 29 maj 1964 (nr 322) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m., 2 § lagen den 11 december 1964 (nr 829) om skyldighet för vissa städer att bidra till statsverkets kostnader för domstolsväsendet och 2 § lagen den 27 maj 1966 (nr 241) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer. I 5 § lagen om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst föreskrivs, att riksrevisionsverket fastställer det eller de belopp som kommun skall betala för att fullgöra sin bidragsskyldighet. Enligt 6 § äger i fråga om uppbörd av bidrag och besvär över riksrevisionsverkets beslut 10 § första och andra styckena samt 12 § lagen

med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. motsvarande tillämpning, vilket bl. a. innebär att besvär över riksrevisionsverkets beslut anförs hos Kungl. Maj:t. Lagen om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst har trätt i kraft den 1 januari 1967.

Enligt 2 § 2:o) regeringsrättslagen ankommer det på regeringsrätten att ta upp och avgöra bl. a. mål om tillämpning av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m., av lagen med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer eller av lagen om skyldighet för vissa städer att bidra till statsverkets kostnader för domstolsväsendet. Även mål om tillämpning av lagen om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst torde böra prövas av regeringsrätten. Jag föreslår därför att dessa mål fogas till den nyssnämnda måluppräknigen i regeringsrättslagen.

2. Enligt 2 § 14:o) regeringsrättslagen skall regeringsrätten ta upp och avgöra bl. a. mål om vägrat tillstånd till utövande av hotell- eller pensionatrörelse, skiljande från fortsatt utövande av sådan med vederbörligt tillstånd idkad rörelse, förbud mot vidare utövande av hotell- eller pensionatrörelse, som får bedrivas efter anmälan, samt skydd mot eldfara i hotell och pensionat.

Denna måluppräkning anknyter till bestämmelserna i stadgan den 8 juni 1917 (nr 474) angående hotell- och pensionatrörelse. Stadgan upphör att gälla den 1 oktober 1967, då hotellförordningen den 16 december 1966 (nr 742) träder i kraft.

Enligt hotellförordningen fordras polismyndighetens tillstånd för att driva hotell- eller pensionatrörelse av viss omfattning (2 §). Tillståndet skall återkallas av polismyndigheten i vissa fall (8 och 19 §§). Hotell- eller pensionatrörelse, för vilken tillstånd inte fordras, kan av polismyndigheten förbjudas vid vite (20 §). Tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse kan beviljas inte bara enskild person utan också bolag, förening eller annan samfällighet. Är samfällighet tillståndshavare, skall det finnas en föreståndare för rörelsen. Tillståndshavare, som är enskild person, får utse föreståndare om han önskar det. Polismyndigheten kan också ålägga honom att utse föreståndare (3 § första stycket). Fortsätts rörelsen sedan tillståndshavare avlidit, försatts i konkurs eller förklarats omyndig, skall det finnas föreståndare (6 §). För tillståndshavare, som själv förestår rörelsen, och för föreståndare skall det finnas ersättare (4 §). Föreståndare och ersättare skall vara godkända av polismyndigheten (3 och 4 §§), som i vissa fall skall återkalla lämnade godkännanden (19 §). Talan mot polis-

myndighetens beslut enligt hotellförordningen förs hos länsstyrelsen genom besvär. Mot länsstyrelsens beslut förs talan hos Kungl. Maj:t genom besvär (22 §). Hotellförordningen saknar till skillnad från 1917 års hotellstadga bestämmelser om beslut av förvaltande myndighet i frågor rörande skydd mot eldfara i hotell och pensionat. Det har förutsatts att brandskyddsfrågorna handläggs enligt byggnads- och brandlagstiftningen.

Såsom förordats i prop. 1966: 124 (s. 88) bör till Kungl. Maj:t fullföljda besvär över polismyndighetens beslut i nyss angivna hänseenden prövas av regeringsrätten. Med anledning härav bör den förut omnämnda måluppräknings i regeringsrättslagen jämkas. Då hotellförordningen inte innehåller några föreskrifter om beslut av administrativ myndighet i brandskyddsfrågor, bör målen om skydd mot eldfara i hotell och pensionat utgå ur 2 § 14:o) regeringsrättslagen. De allmänna bestämmelserna om byggnadsmål och brandmål i 2 § 16:o) och 17:o) regeringsrättslagen är tillräckliga i detta avseende.

Jag föreslår att den här behandlade bestämmelsen i 2 § 14:o) regeringsrättslagen får innehållet att regeringsrätten skall ta upp och avgöra mål om tillstånd eller förbud enligt hotellförordningen eller om skyldighet enligt förordningen att utse föreståndare. Mål om godkännande av föreståndare eller ersättare torde inte behöva nämnas i lagtexten, därför att sådant godkännande synes kunna anses som ett slag av tillstånd. Denna uppfattning kom till uttryck vid den ändring av 2 § 16:o) regeringsrättslagen som gjordes med anledning av tillkomsten av strålskyddslagen den 14 mars 1958, nr 110, (se prop. 1958: B 35 s. 9).

Ändringen i 2 § 2:o) regeringsrättslagen torde böra träda i kraft den 1 juli 1967. Lagen om skyldighet för kommun att bidra till pensionskostnad för personal som övergått till statstjänst har visserligen, som förut nämnts, trätt i kraft den 1 januari 1967, men beslut enligt lagen torde inte komma att meddelas under den närmaste tiden.

Ändringen i 2 § 14:o) bör träda i kraft den 1 oktober 1967.

Lagrådet

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Utskottet

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att förevarande proposition, nr 112, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 27 april 1967

På första lagutskottets vägnar:

ERIK SVEDBERG

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Erik Svedberg (s), fröken Mattson (s), herrar Hjorth (s), Arvidson (h), Ernulf (fp), Svanström (cp), Schött (h) och fru Lilly Ohlsson (s);

från andra kammaren: fru Löfqvist (s), fröken Bergegren (s), herr Gustafsson i Borås (fp), fru Lindekvist (s), herrar Jönsson i Malmö (s), Larsson i Norderön (cp), Sjöholm (fp) och fru Heurlin (h).